

כיתה
ב'

התפייסות וסליחה בפתחה של השנה החדשה

אתגור אישי:

הימים שבין ראש השנה לראש חודש אלול הם הזדמנות מצוינת להתאפיינים בצדדים הטובים ביותר שלך. ראש השנה הוא הזדמנות להתחיל מחדש, להתחיל מחדש את השבוע לאחר החזרה מחופשת החג. השבוע האחרון של חודש תשרי) להפיק לקחים מהחג ולתקן את המעוותים (מזלזלים החיים היהודיים).

על קצה המזלג

סליחה

הסליחה היא בקשה המופנית לזולת על מנת שישלח על פגיעה והיא מלווה בהרגשת צער וחרטה של הפוגע. ההתנהגות הפוגעת שבעקבותיה הביע האדם צער עשויה להיות מילולית או מוחשית, ולהתרחש במתכוון או שלא במתכוון. ראוי שבקשת הסליחה תיעשה מתוך כוונת חרטה אמיתית ובלב שלם מתוך רצון לפייס את הנפגע ולזכות במחילתו.

סליחה אמיתית ופיוס בצידה מתאפשרים כאשר הפוגע מבין את הקשר בין מעשיו לבין תוצאותיהם, נושא באחריות להם, וחש צער על הסבל ועל עוגמת הנפש שגרם לזולתו. הפיוס מותנה גם בכוונתו של הנפגע למחול לפוגע ולהיענות לבקשת הסליחה בלב חפץ.

יום הכיפורים נודע כיום סליחה ומחילה על עבירות שבין אדם למקום והזדמנות להתייחס לעבירות שבין אדם לחברו. ידוע היסוד של יום הכיפורים המופיע במשנה: "עבירות שבין אדם למקום יום כיפורים מכפר, עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו" (יומא, ח' ט').

לקראת יום הכיפורים נוהגים לבקש סליחה ולפייס את בני המשפחה והידידים. אולם ראוי להביע סליחה, לפייס ולהתפייס בכל עת שיידרש במשך השנה. שכן, בכוחו של הפיוס לקדם את מערכות היחסים, לאחות את הקרעים, ליישב את הקונפליקטים ולשפר את ההרגשה.

כדאי לנצל את נושא הסליחה שנדון ביום הכיפורים כדי ללמד את התלמידות לבקש סליחה בכל עת שנדרש, ולא לחכות ליום הכיפורים כדי לשפר ולתקן את מערכות היחסים שלהן עם סביבתן.

הסליחות של דינה

כשחזרו תלמידות כיתה ב' בבית-הספר "הלב" ללימודים לאחר אסרו חג של שמחת תורה, ביקשה מהן המורה לספר על חוויותיהן מתקופת החגים שחלפה. דינה בחרה לשתף את המורה וחברותיה בסיפור הסליחה שלה.

וכן סיפרה דינה:

"הקשבתי לדברי המורה בעשרת ימי תשובה על אודות הסליחה שאנחנו צריכים לבקש מאנשים שאולי פגענו בהם, וחשבתי, שיום הכיפורים הוא הזדמנות לבקש סליחה. אבל ממני אני צריכה לבקש סליחה? ועל מה בכלל אני צריכה לבקש סליחה? החלטתי" כך סיפרה דינה "להכין רשימה של כל הסליחות שעלי לבקש. כשסיימתי לכתוב את רשימת הסליחות קראתי את הדברים שכתבתי וחשבתי לעצמי: הרבה סליחות אני צריכה לבקש. אני מרגישה שיהיה לי קשה לעשות את זה אבל אני אשתדל.... אני מקווה שכולם יסלחו לי..."

קראנה את רשימת הסליחות של דינה:

על מה אבקש סליחה וממי?

אני צריכה לבקש סליחה:

- מאימא, כי לא שמעתי בקולה כשביקשה ממני לסדר את החדר. ♥
- מאחותי, כי השתמשתי בטושים שלה מבלי לבקש רשות. ♥
- מאבא, כי הבטחתי לו שאחזור הביתה מיד בסיום הלימודים, אבל לא קיימתי את ההבטחה. ♥
- מרינה החברה הכי טובה שלי, כי דחפתי אותה בהפסקה. ♥
- מחני שלומדת איתי בחוג, כי קראתי לה בשמות ואמרתי לה כל מיני מילים לא יפות. ♥
- מרוחמה ומרחל שגרות מולי, כי הלשנתי שהן לכלכו את חדר המדרגות. ♥
- מלאה, כי החבאתי לה את בקבוק השתייה. ♥
- מהמורה, כי פניתי אליה בצורה לא מנומסת. ♥

שוחחנה בעקבות רשימת הסליחות של דינה:

- ממי הייתה צריכה דינה לבקש סליחה?
- על מה הייתה צריכה דינה לבקש סליחה? (זהו דרכי התנהגות שליליות במילים ובמעשים).
- מדוע צריך לבקש סליחה על דרכי התנהגות כאלה?
- מדוע הרגישה דינה שיהיה לה קשה לבקש סליחה?
- האם לדעתכן הצטערה דינה על דרכי ההתנהגות האלה? מדוע?
- מדוע חששה דינה שמשפחתה, המורה וחברותיה לא יסלחו לה?

בקבוצות

אין מבקשים סליחה?

דינה התקשתה לבקש סליחה. היא לא ידעה מה לומר כדי להראות שהיא באמת מתחרטת על המעשים שעשתה ועל הדברים שאמרה, ואיך להבטיח שתשתדל לא לחזור על כך בעתיד.

עזרונה לדינה לבקש סליחה.

כל קבוצה תמחזיז את בקשת הסליחה של דינה מאחת הדמויות שברשימת הסליחות שלה. הדבקה מקל על כרטיס הדמות שקיבלתן כדי שתוכלו להחזיקו ביד. המחזנה את בקשת הסליחה של דינה מהדמות שקיבלתן.

שערה:

- כיצד, לדעתכן, הגיבה אותה דמות לבקשת הסליחה של דינה? האם היא קיבלה את בקשת הסליחה שלה והסכימה לסלוח לה? מדוע?
- מה אמרה הדמות לדינה? ציינו, באילו מילים ובאיזו שפת גוף השתמשה הדמות כדי להראות לדינה שהיא קיבלה את בקשת הסליחה.

התכוונה להציג בפני המליאה את בקשת הסליחה של דינה מאותה דמות ואת תגובתה של הדמות לדינה.

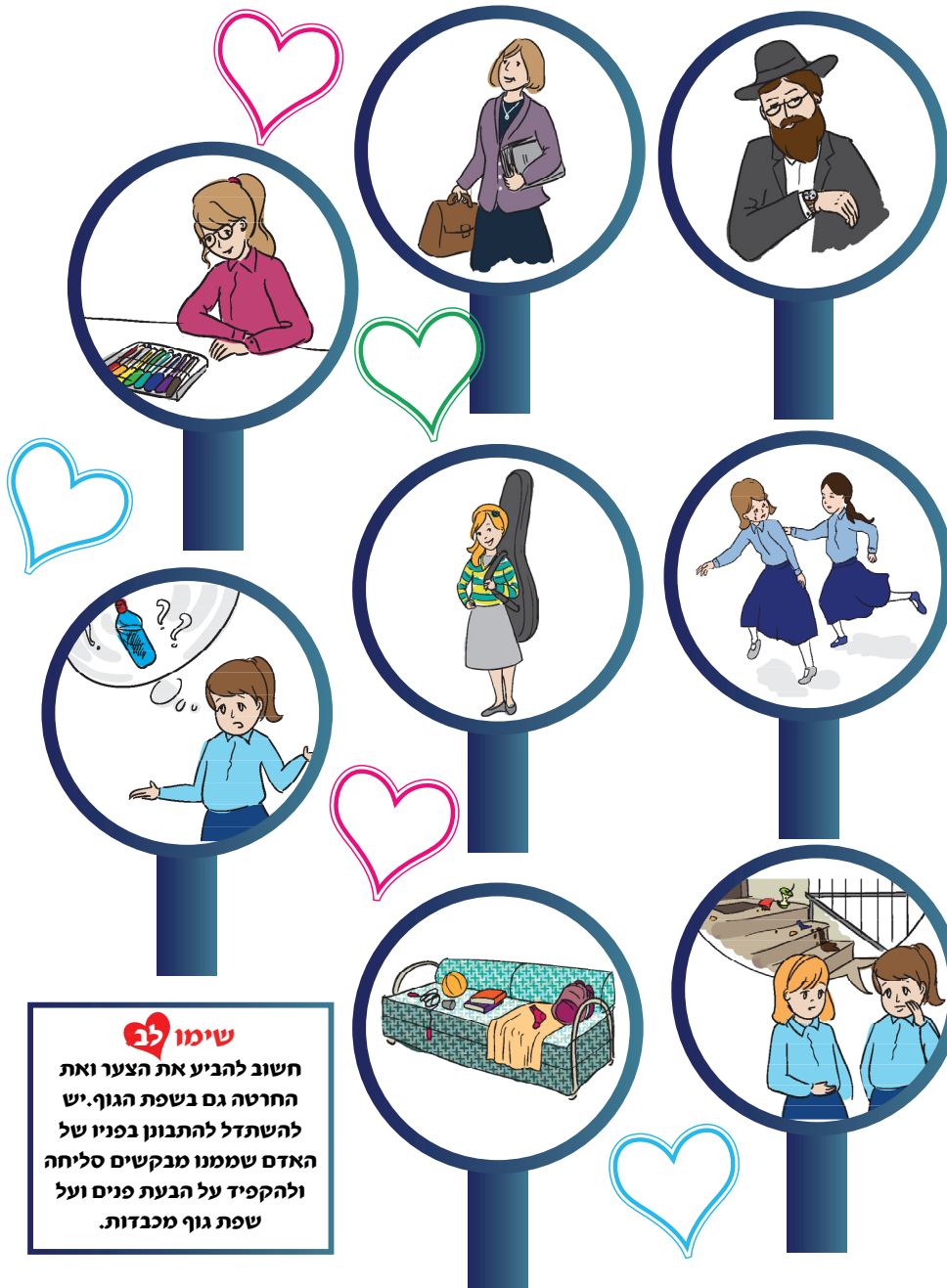

**חשוב להביע את הצער ואת
החרטה גם בשפת הגוף. יש
להשתדל להתבונן בפניו של
האדם שממנו מבקשים סליחה
ולהקפיד על הבעת פנים ועל
שפת גוף מכבדות.**

הצגת בקשת הסליחה מאחת הדמויות שברשימת הסליחות של דינה על-ידי נציגות הקבוצות.

שימו

חשוב להביע את הצער ואת
החרטה גם בשפת הגוף. יש
להשתדל להתבונן בפניו של
האדם שממנו מבקשים סליחה
ולתקשר על הבעת פנים ועל
שפת גוף מכבדות.

שוחחנה על בקשת הסליחה:

- אילו מילים מביעות סליחה (סליחה ש..., מצטערת ש..., מתחרטת ש..., מתנצלת על כך ש...)?
- מה חשוב לציין כשמבקשים סליחה? מדוע?
- מהי שפת הגוף שעליה חייבים להקפיד כשמבקשים סליחה? מדוע?

שוחחנה על ההשפעות שיש לבקשת סליחה:

- איך, לדעתכן, השפיעה בקשת הסליחה של דינה על היחסים בינה לבין אותה הדמות בהמשך?

פוגעים ומפייסים

בני אדם עלולים לפגוע זה בזה במילים או במעשים בכל מיני הזדמנויות בחיי היום-יום. מדוע אין להמתין עם בקשת הסליחה עד שיגיע יום הכיפורים?

ישנן דרכים רבות לבקש סליחה זה מזה:

תוכלנה לערוך הדמיה של בקשת סליחה כזו (עדיף על מעשה אמיתי אך אפשר גם להמציא):

- בקשנה סליחה מהחברה היושבת לצידכן.
- הבענה התנצלות בפני החברה היושבת מאחוריכן.

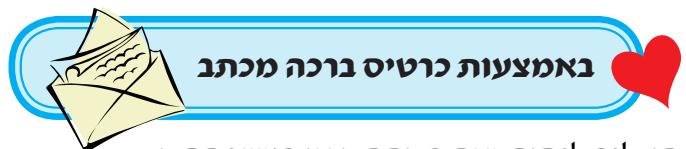
שתפנה:

- כיצד הרגשתן כשביקשתן סליחה?
- כיצד הרגשתן כשהסליחה או ההתנצלות התקבלה? מדוע?

חשובנה:

- מתי תרצינה או תוכלנה לבקש סליחה באמצעות הטלפון? מדוע?
- מה עליכן לברר לשם כך?

תוכלנה לנסות זאת בכיתתכן או במשפחתכן:

סליחה מחברה בכיתה:

- חשובנה, במי מבנות כיתתכן פגעתן בצורה כלשהי, בכוונה או שלא בכוונה, בשיעור, בהפסקה, בדרך לבית-הספר או בחזרה מבית-הספר או לאחר שעות הלימודים.
- השלמנה את הכרטיס "סליחה היוצאת מן הלב".
- תכננה כיצד, היכן, ובנוכחות מי תתנה לחברתכן את הכרטיס שהשלמתן.

סליחה מבני המשפחה

- חשובנה, ממי מבני משפחתכן תרצינה לבקש סליחה ועל מה?
- השלמנה את הכרטיס "סליחה היוצאת מן הלב".
- תכננה כיצד, היכן, ובנוכחות מי תתנה לבני משפחתכן את הכרטיס שהשלמתן.

על מה אבקש סליחה ומחוי? אני צריכה לבקש סליחה:

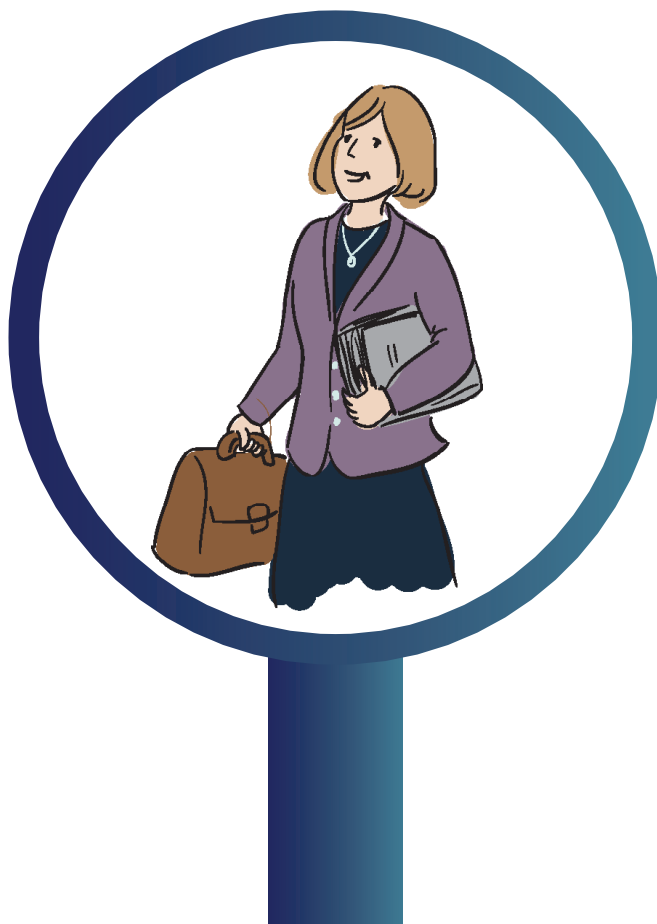
- ♥ מאימא, כי לא שמעתי בקולה כשביקשה ממני לסדר את החדר.
- ♥ מאחותי, כי השתמשתי בטושים שלה מבלי לבקש רשות.
- ♥ מאבא, כי הבטחתי לו שאחזור הביתה מיד בסיום הלימודים, אבל לא קיימתי את ההבטחה.
- ♥ מרינה החברה הכי טובה שלי, כי דחפתי אותה בהפסקה.
- ♥ מחני שלומדת איתי בחוג, כי קראתי לה בשמות ואמרתי לה כל מיני מילים לא יפות.
- ♥ מרוחמה ומרחל שגרות מולי, כי הלשנתי שהן לכלכו את חדר המדרגות.
- ♥ מלאה, כי החבאתי לה את בקבוק השתייה.
- ♥ מהמורה, כי פניתי אליה בצורה לא מנומסת.

עזרים מסימט סימט
עזרים מסימט סימט - סימט סימט סימט
עזרים מסימט סימט

מפתח הלב
החינוך לחיים בחברה

מפתח הלב - תוכנית חברתית-ערכית לבתי-הספר היסודיים לבנות במגזר החרדי
משרד החינוך, המחוז החרדי והמחלקה לחינוך לחיים בחברה באגף לחינוך יסודי

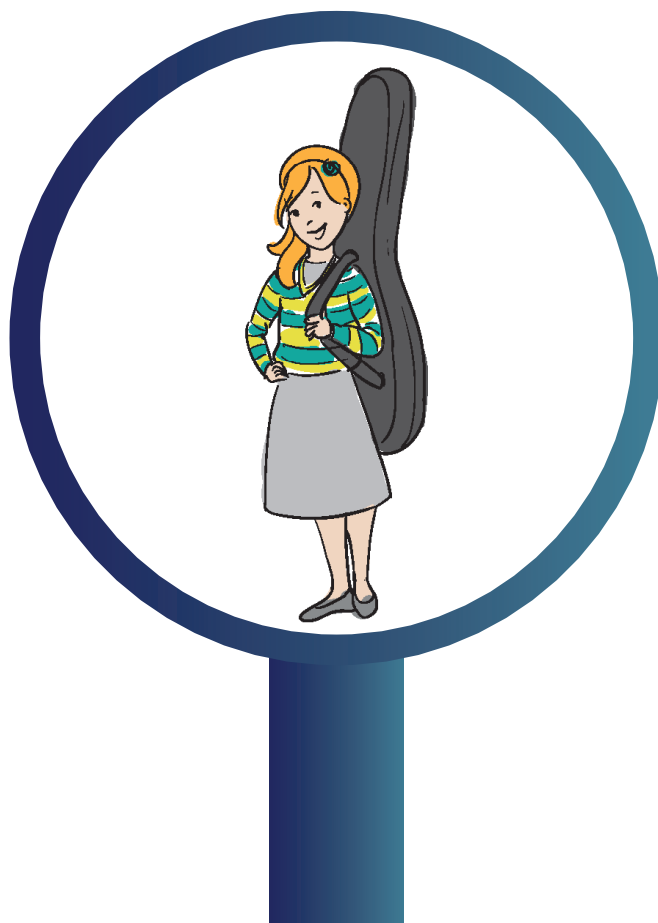
עזרים למורה: מעגל החיים היהודי נקודות ציון בלוח השנה:
לקחים מהימים הנוראים - שיתוף והשתתפות

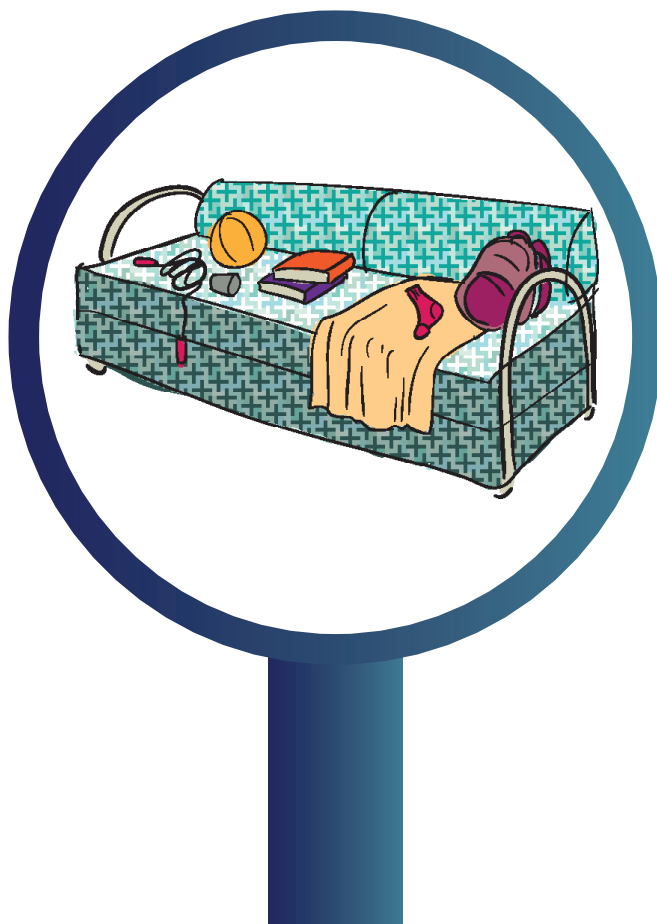
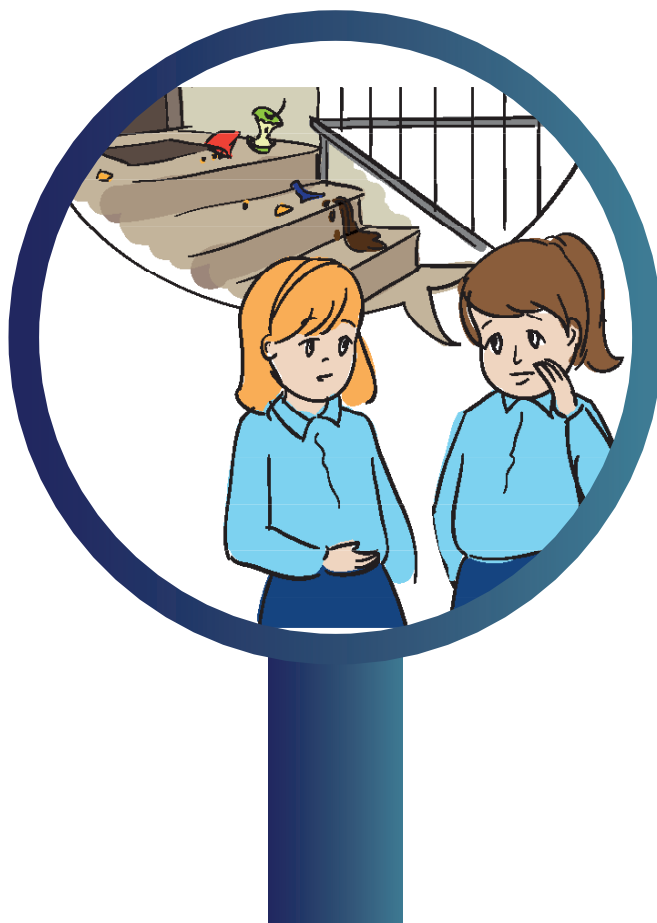
עזרים למורה: מעגל החיים היהודי נקודות ציון בלוח השנה:
לקחים מהימים הנוראים - שיתוף והשתתפות

עזרים למורה: מעגל החיים היהודי נקודות ציון בלוח השנה:
לקחים מהימים הנוראים - שיתוף והשתתפות

עזרים למורה: מעגל החיים היהודי נקודות ציון בלוח השנה:
לקחים מהימים הנוראים - שיתוף והשתתפות

עזרים למורה: מעגל החיים היהודי נקודות ציון בלוח השנה:
לקחים מהימים הנוראים - שיתוף והשתתפות

שליחה
היוצאת
מן הלב

ל.....

אני מצטערת ש.....

אני מבטיחה להשתדל.....

אני מקווה ש.....

מכל הלב,.....

שליחה
היוצאת
מן הלב

ל.....

אני מצטערת ש.....

אני מבטיחה להשתדל.....

אני מקווה ש.....

מכל הלב,.....

